

1 BA75

Interdictions
concernant les
veillées (vigilias)

Les veilles dans les églises interdites, sauf pour la fête du S.
Salon.

Conc. de Rouen. 1231. C. XV

« Prohibeant similiter [sacerdotes] ne vigiliae fiant in
ecclesiis, nisi in festo illius ecclesiae Sancti. »

Mansi xxiii, 216.

Interdiction des Veilles dans les Eglises et les Cimetières

Concile de Cognac. 1260. Can. i

« Cum ex vigiliis quae fiunt in ecclesiis, frequenter multa turpia insequantur, et frequentissime vulnera inferantur propter quae eadem ecclesiae reconciliatione, quae per solos episcopos habet fieri, indigere noscuntur: statuimus et praecipimus firmiter, ne de cetero in ecclesiis praedictis vel coemeteriis vigiliae ~~agantur~~ fiant. Ceterum luminaria et alia quae ex pia devotione fidelium provenire consueverunt, fieri praecipimus et mandamus. »

Mansi XXiii, 1033

Interdiction des Vigiles dans les églises

Conc. de Bude . 1279 . C. XLIV

Mansi , xxiv, 290

« Praecipimus quod ecclesiarum rectores in suis ecclesiis
vigilias fieri a laicis non permittant: cum ex hoc scandala
proveniant, et peccata; nisi forsan in illis ecclesiis, in quibus ex
devotione fidelium vigilie tales consueverunt fieri ab antiquo.»

Tête des fous, interdite (aux prélats, aux moines, aux moniales)

Conc. de Paris, 1212, Cars IV. C. XVI

« A festis vero foliorum, ubi baculus accipitur, omnino
abstineatur. Item fortius monachis et monialibus prohi-
bemus. »

Mansi. XXII, 842

Même défense au Conc. de Rouen, 1214

où le canon est ainsi rédigé :

« C. XVI - A festis foliorum ne accipiantur baculus omnino
abstineatur.

C. XVII - Item monachis fortius et monialibus prohibemus
praedicta »

Mansi. XXII, 920

f. Jean de Rouen (Daronches) De off. eccl. Ds. P.L. 147

col. 136

Fête des Innocents interdite

Statuts de l'Eglise de Nevers, vers 1246, § iii

« Item, quia in festo Stultorum, scilicet Innocentium, et anni novi in ecclesia vestra multa fiunt, sicut intelleximus inhonesta, sub poena excommunicationis inhibemus districte, ne talia festa irrisoria de cetero facere praesument, firmiter iniungentes, ut sicut aliis diebus solemnibus servitium divinum faciatis; ita in his festis cum omni honestate et devotione facere procuretis.»

Mansi xliii, 731

Interdiction de la fête des Innocents

Concile de Cognac. 1260. Can. ii

« Rursus cum in ballatione quae in festo sanctorum Innocentium in quibusdam ecclesiis fieri inolevit, multae rixae, contentiones et turbationes, tam in divinis officiis quam aliis consueverint provenire, praedictas ballationes ulterius sub intimatione anathematis fieri prohibemus: necnon et episcopos in praedicto festo creari: cum hoc in ecclesia Dei ridiculum existat, et hoc dignitatis episcopalis ludibris fiat. Divina tamen officia prout melius et honestius fieri potuerit, ut in aliis festivitatibus, celebrentur. »

Mansi xxiii, 1033.

Interdiction partielle de la fête des [Innocents?]

Concile de Salzbourg. 1274. Can. xvii

« De episcopis puerorum .

Ad haec quidam ludi noxii, quos vulgaris eloquiis episcopatus puerorum (iptus puor) appellat, in quibusdam ecclesiis exerentes adeo insolenter, quod nonnumquam enormes culpaee et damna gravia subsequuntur. Ex ipsis hos ludos in ecclesiis et a personis ecclesiasticis de cetero fieri prohibemus nisi forte parvi sexdecim annorum et infra fuerint, qui huiusmodi ludos exercent, quibus alii seniores ipsis nullatenus se misceant, aut intersint. »

Manni XXIV, 142

La fête des Innocents dans les monastères de religieuses
Const. de Jean Beckham arch. de Cantorbéry, promulguée
au Conc. de Reading, 1279.

Quæritia autem solemnia, quæ in festo solent fieri
Innocentium, post vesperas S. Johannis tantum in-
choari permittimus: et in crastino in ipsa die In-
nocentium totaliter terminentur.

Mansi XXIV, 264.